

Direktiva 2006/123/ES o storitvah na notranjem trgu (DSNT)

v pomembni navezi z

Direktivo 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (DND) in

Direktivo 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (DPPK)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN
TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

KAKO POSLOVATI S HRVAŠKO PO VSTOPU V EU?

NA TRGE DRUGIH DRŽAV ČLANIC (DČ)

- DSNT je le eno izmed orodij, ki omogoča ponudnikom storitev lažji dostop do trgov drugih DČ.
- Ob prihodu v drugo DČ je treba upoštevati tudi nacionalna zakonodajna področja, ki še niso usklajena v smislu enotnega trga oz. čezmejnega občasnega delovanja, in sicer:
  - delovno in socialno zakonodajo,
  - zakonodajo, ki ureja bivanje na ozemlju dotične države članice,
  - davčno zakonodajo.

V Sloveniji je DSNT z vidika dovoljenj prenesena v sektorsko zakonodajo, ki ureja izvajanje reguliranih storitev, horizontalni del pa v Zakon o storitvah na notranjem trgu (Ur. l. RS, št. 21/2010 z dne 15. 3. 2010).

Več informacij : Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Direktorat
za

Kaj novega prinaša DSNT?

DSNT poleg konkretnih ukrepov za izvajanje določb o notranjem trgu, ki jih na splošno uvaja Pogodba o delovanju Evropske Unije, vsebuje tudi sodno prakso EU sodišča, ki s sodbami usmerja države članice k pravilnim odločitvam v procesu vzpostavljanja enotnega trga storitev.

- **lažje ustanavljanje** podjetij v vseh državah članicah (DČ),
- **čezmejno oz. občasno delovanje** ponudnikov na trgih drugih držav članic,
- vzpostavitev EKT (informacije in postopki **po elektronski poti in na daljavo**) - portal eugo.gov.si
- pomoč **prejemnikom** storitev (European Enterprise Network)
- **kakovost** storitev

Področja v okviru DSNT

DSNT **ZAJEMA:**

- Gradbeništvo z obrtnimi dejavnostmi
- Turizem in gostinstvo
- Poslovne storitve

Z razvojem se bodo pojavljale nove storitve in verjetno nekatere tudi izginjale.

IZVZETE SO: storitve javnega interesa (izobraževanje, zdravstvo, sociala), finančne storitve z zavarovalništvom, igre na srečo, transport, davki, zasebno varovanje, notarji
→ SEKTORSKA UREDITEV.

Delovna zakonodaja nadvlada DSNT.

USTANOVITEV vs ČEZMEJNO / občasno opravljanje storitev

- DSNT loči med izvajanjem storitev z ustanovitvijo ali čezmejno /občasno, z vidika dovoljenj, ki morajo biti **potrebna, nediskriminatorna, sorazmerna**.

1. Prosto ustanavljanje (tuji pravni subjekt po zakonodaji države gostiteljice)

PREPOVEDANE ZAHTEVE:

- zahteve po **državljanstvu** ali **kraju sedeža**,
- vzajemnost,
- ekonomski preizkus,
- prepoved ustanovitve ali o vpisu v registre/združenja v več (DČ),
- udeležba konkurenčnih izvajalcev podeljevanju dovoljenj ali sprejetju drugih odločitev pristojnih organov (PO),
- obveznost, da se finančna jamstva in zavarovanja zagotovijo le pri instituciji s sedežem na ozemlju države gostiteljice,
- zahteve po predhodni registraciji v registre, ali obveznost predhodnega opravljanja storitev na ozemlju DČ gostiteljice.

ZAHTEVE, predmet ocene:

- količinske ali ozemeljske omejitve,
- določena pravna oblika,
- lastništvo podjetja,
- prepoved več kot enega sedeža na ozemlju iste DČ,
- minimalno število zaposlenih,
- najnižje/najvišje tarife
- obveznost ponudnika, da poleg svojih nudi druge posebne storitve,
- zahteve, ki določenim ponudnikom zagotavljajo opravljanje storitve zaradi posebne narave dejavnosti.

2. Prosto opravljanje storitev – ČEZMEJNO/ občasno:

- Ponudniku **se** v DČ, kjer nimajo sedeža, **ni treba ustanoviti**.
- Pogoji /zahteve le za varovanje javnega zdravja, javne varnosti, javnega reda in okolja.

PREPOVEDANE ZAHTEVE:

- prepoved infrastrukture** (pisarna, kontejner...), opreme, materiala, kot sestavnih delov opravljanja storitve, razen če so zahteve potrebne za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu;
- dogovarjanje med ponudnikom in prejemnikom, ki bi **preprečevali opravljanje storitev samozaposlenim**;
- obveznost ponudnika, da pridobi **identifikacijski dokument**, ki ga izda DČ gostiteljica, posebej za opravljanje storitvene dejavnosti;

Čezmejno delovanje se ne uporablja zaradi posebnih nalog javnega pomena

Med drugimi so najpomembnejša področja:

- omrežne storitve (voda, elektrika, plin, pošta)
- ravnanje z odpadki
- odvetništvo
- notarske storitve, idr. (17. člen DSNT)

Vse storitve teh področij niso storitve splošnega gospodarskega interesa; za vsako storitev je treba posebej opredeliti, za kakšno posebno nalogo javnega interesa gre.

POMOČ PREJEMNIKOM (podjetjem, potrošnikom) STORITEV

- Za lažjo izbiro tujega ponudnika lahko **prejemniki** storitev v svoji matični državi pridobijo informacije glede pogojev za opravljanje določene storitve v drugih DČ, in sicer o:
  - **zahtevah** za opravljanje same storitve,
  - **pravnih sredstvih** v primeru spora med ponudnikom in prejemnikom,
  - **kontaktne podatke** o združenjih, organizacijah, centrih Evropske mreže centrov za varstvo potrošnikov;
- V Sloveniji to vlogo za podjetja opravljata GZS in OZS preko mreže European Enterprise Network (EEN), za potrošnike pa Evropska potrošniška mreža (EPC).

KAKOVOST STORITEV – zagotavljanje podatkov s strani ponudnika

Ponudnik mora prejemniku storitev zagotoviti naslednje informacije:

- ime, pravni status in obliko, naslov sedeža, kontaktne podatke za hitro vzpostavitev stika in neposredno komunikacijo;
- ime poslovnega registra, reg. številko;
- če je potrebno dovoljenje, pristojni organ, ki ga izdaja;
- DDV številko;
- v primeru reguliranega poklica, poklicno telo, kjer je ponudnik prijavljen, strokovni naziv in DČ, kjer je bil podeljen;
- splošne pogoje, če jih ponudnik uporablja;
- pogodbene klavzule glede uporabe prava ali pristojnih sodišč, če obstajajo;
- morebitno poprodajno jamstvo;
- ceno storitve in njene glavne značilnosti;
- zavarovanje in območje veljavnosti le-tega, če obstaja.

NAPOTENI DELAVCI

Direktiva 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev

- **Napoteni delavec:** delavec, ki za omejen čas opravlja delo na ozemlju države, kjer ne dela običajno. Napotene delavce mora delodajalec ob prihodu v drugo državo **prijaviti**. Vsaka država ima svojo nacionalno delovno zakonodajo, ki jo je treba ob prihodu na njeno ozemlje upoštevati.

Direktiva se uporablja:

- za delavce v delovnem razmerju pri podjetju s sedežem v državi članici EU, ko *podjetje napoti delavca* na občasno, čezmejno opravljanje storitev v drugo državo članico;
- za *delavce*, ki so s strani matičnega podjetja *premeščeni v drugo, lastniško povezano, podjetje*, s sedežem v drugi državi članici;
- ko *agencija posreduje delavca naročniku* v drugo državo članico.

Direktiva se nanaša na naslednje pogoje dela in zaposlitve:

- maksimalni delovni čas in minimalni počitek
- *minimalni plačani letni dopust*
- *minimalne urne postavke, tudi za nadurno delo*
- pogoji za posredovanje dela delavcev, zlasti kadar gre za delavce, ki jih zagotovijo agencije za začasno delo
- zdravje, varnost in higiena pri delu
- varnostni ukrepi glede pogojev za delo in zaposlitev za noseče ženske ali ženske, ki so pred kratkim rodile, za otroke in mlade
- enako obravnavanje moških in žensk in druge določbe o nediskriminiranju.

NE VELJA za montažo, prvo vgradnjo, če je storitev del pogodbe o dobavi blaga in delo ne traja več kot 8 dni. Ne velja tudi za določena gradbena dela (npr. izkopi, zemeljska dela, rušenje, napeljave ali instalacije, itd. – Priloga direktive)

Vse nadaljnje informacije so za Slovenijo na voljo na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Delovna področja, Delovna razmerja in pravice iz dela, Napoteni delavci – minimalne pravice (<http://www.mddsz.gov.si>), za druge DČ pa na spletu

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=726&langId=en>

DIREKTIVA 2005/36/ES O PRIZNAVANJU POKLICNIH KVALIFIKACIJ (DPPK) – ureja postopek priznavanja PK pridobljenih v drugih DČ

- Najpogosteje **opravljanje neke storitve zahteva človeka/ljudi**, da jo pravilno izvede/jo. Storitve so tesno povezane s poklici.
- **Reguliran poklic** je tisti poklic, za opravljanje katerega je treba izpolnjevati določene pogoje, ki jih določa zakon ali podzakonski akt ali drugi predpisi.
- **Poklicna kvalifikacija (PK)**: izobrazba, usposobljenost, na podlagi katere kandidat dobi pravico do opravljanja določenega poklica. To dokaže s potrdilom o kompetenci, spričevalom, diplomo, ki potrjuje dokončano šolanje in tudi s pridobljenimi delovnimi izkušnjami.
- **Dostop do evidence reguliranih poklicev**: <http://www.reguliranipoklici.si/> . Ta evidenca vsebuje tudi **seznam pristojnih organov** in zakonsko podlago (kjer so poklici regulirani).

3 sistemi priznavanja za trajno opravljanje reguliranih poklicev:

- 1. Avtomatično** priznavanje na osnovi usklajenih minimalnih pogojev usposobljenosti (7 poklicev - »sektorski« poklici: zdravniki, zobozdravniki, medicinske sestre, veterinarji, farmacevti, babice in arhitekti).
- 2. Priznavanje poklicnih izkušenj** (obrt, industrija, trgovina)
Države članice priznajo predhodno opravljanje dejavnosti, za katere je predpisano določeno število let poklicnih izkušenj.
- 3. Priznavanje po splošnem sistemu** (priznavanje dokazil o usposobljenosti oz. preverjanje ravni kvalifikacije glede na trajanje in nivo usposabljanja)
  - primerjava dokazil z nacionalnim nivojem usposabljanja.
  - v primeru bistvenih razlik se kandidatu ponudi **dopolnilni ukrep: prilagoditveno obdobje ali preizkus znanja**. Odločitev za dopolnilni ukrep mora biti natančno utemeljena. Kandidat lahko izbira, razen pri poklicih kjer se zahteva natančno poznavanje pravnega reda v RS. Ima tudi možnost pritožbe.

Postopek priznavanja PK:

- Postopki priznavanja poklicnih kvalifikacij so vzpostavljeni na podlagi Direktive 2005/36/ES in predstavljajo skupna postopkovna pravila v vseh državah članicah.
- **Vlogo poda kandidat na naslov pristojnega ministrstva** oz. drugega pristojnega organa (PO) +s prilogami:
  - dokazilo o državljanstvu, diploma/spričevalo/izkaz o usposobljenosti, dokazilo o drugih kvalifikacijah – overjen prevod samo tiste dokumente, ki so nujno potrebni pri obravnavi prošnje, s predloženo kopijo izvirnika; Pristojni organ (PO) lahko zahteva še druga dokazila.
- Plačilo **upravne takse** (za splošni sistem 30 EUR; za avtomatični in poklicne izkušnje 50 EUR)
- Postopek traja največ dva meseca od prejema popolne vloge.

Občasno opravljanje reguliranih poklicev oz. dejavnosti:

- Pristojni organ lahko zahteva prijavo pred prvim opravljanjem začasnih storitev.
- **Ponudnik** pošlje **pisno prijavo** s prilogami pristojnem ministrstvu oz. organu na obrazcu, (potrdilo o državljanstvu, potrdilo o legalnem opravljanju dejavnosti v matični državi, dokazilo o PK; če poklic v državi sedeža ni reguliran, dokazilo, da je ponudnik »svojo« storitev opravljal najmanj 2 leti v zadnjih 10 letih, za področje varovanja pa še dokazilo o nekaznovanosti).
- Pristojni organ lahko pred prvim opravljanjem storitev v primeru poklicev, ki lahko pomenijo resno škodo za javno zdravje ali varnost, preveri poklicno kvalifikacijo ponudnika.
- V roku 1 meseca mora **PO izdati odločbo ali obvestiti ponudnika**, da se njegova kvalifikacija ne bo preverjala. V primeru težav, lahko pristojni organ podaljša rok za sprejem odločitve za en mesec. Prijaviti se je treba tudi pri Zavodu RS za zaposlovanje na obrazcu TUJ 5.
- V primeru, da organ v dveh mesecih ne odgovori, pomeni, da je dovoljenje izdano!

Kontaktna točka PK na MDDSZ (delovna področja, trg dela, vzajemno priznavanje PK) – ni povezana z EKT!

- Nudi informacije :
  - v zvezi s priznavanjem PK,
  - o predpisih, ki urejajo socialno varnost in
  - o kodeksu ravnanja oz. upravne prakse v okviru DPPK;
- Kandidatom pomaga pri uveljavljanju njihovih pravic, v povezavi s PPK.

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana

T: +386 1 369 76 04

F: +386 1 369 76 69

E: ppk.mddsz@gov.si

<http://www.reguliranipoklici.si/>

DPPK se spreminja v skladu z naslednjimi cilji:

- poenostavitev postopkov s pomočjo *evropske poklicne izkaznice*, s katero bi bolje izkoristili prednosti že uspešnega *informacijskega sistema za notranji trg* (Internal Market Information system – IMI),
- *posodobitev sistema za avtomatično priznavanje*, zlasti za medicinske sestre, babice, farmacevte in arhitekte,
- *oblikovanje pravnega okvira* v direktivi za delno kvalificirane strokovnjake in notarje,
- uvedba *zaščitnih ukrepov* za bolnike, katerih zaskrbljenost glede jezikovnega znanja in tveganja malomarnosti pri opravljanju poklica bi se morala biti odražati v pravnem okviru,
- oblikovanje *pravne zahteve po zagotavljanju uporabnikom prijaznih in vsebinsko usmerjenih informacij* o pravilih o priznavanju kvalifikacij, kar bi bilo podprto z elektronskimi postopki v celotnem postopku priznavanja,
- uvedba sistematičnega pregledovanja in medsebojnega ocenjevanja za vse regulirane poklice v državah članicah.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST
IN
VSEM DOSTI USPEHOV.

